

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-431/16-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Mateřská škola Poběžovice, okres Domažlice, příspěvková organizace
Sídlo	Drahotínská 86, 345 22 Poběžovice
E-mail právnické osoby	skolka@pobezovice.cz
IČ	75 005 417
Identifikátor	600 065 235
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Pekárová
Zřizovatel	Město Poběžovice
Místo inspekční činnosti	Drahotínská 86, 345 22 Poběžovice
Termín inspekční činnosti	12. 4. 2016 – 13. 4. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v Mateřské škole Poběžovice, okres Domažlice, příspěvková organizace (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Tematická inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola (dále „škola“ nebo „MŠ“) s kapacitou 99 dětí sídlí v areálu moderních budov vystavěných v roce 2012. Má čtyři třídy, z toho tři běžné a jednu speciální, zaměřenou na děti s vadami řeči, ve které je zapsáno 10 dětí. MŠ je dlouhodobě otevřená přijímání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a kromě skupinové integrace realizuje ještě individuální podporu dvou dětí zařazených v běžných třídách. Pro školní rok 2015/2016 je k předškolnímu vzdělávání přijato 84 dětí, z nichž 27 je v posledním roce před vstupem do základní školy včetně dvou dětí, jimž byl povolen odklad povinné školní docházky. Specifikem MŠ je vysoká fluktuace dětí vznikající častou migrací jejich rodičů za zaměstnáním.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Předškolní vzdělávání je realizováno podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), který je zpracován v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem („RVP“). Jsou v něm stanoveny dlouhodobé i krátkodobé koncepční záměry, které korespondují s potřebami regionu i aktuálními vzdělávacími prioritami (inkluzivní vzdělávání, environmentální výchova, přeshraniční spolupráce ve vzdělávání atd.). Doplněk ŠVP tvoří projekty „Čtyřlístek“ s ekologickým zaměřením a „Tkanička“ rozvíjející spolupráci s německou MŠ. Škola na výborné úrovni zajišťuje rovné příležitosti ke vzdělávání. Nastavená podpora směřuje nejen k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i k sociálně znevýhodněným, dětem z odlišného sociokulturního zázemí či dětem s odkladem školní docházky. Péče je zaměřena i na oblast prevence a nápravy řečových vad. Každý týden školu navštěvuje klinický logoped, který provádí individuální práci s dětmi. Účinnou spolupráci v oblasti poradenství škola navázala také se speciálním pedagogickým centrem a s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Ředitelka je ve funkci 12 let a splňuje pro ni kvalifikační předpoklady, které si dále rozšířila vysokoškolským studiem. Pravidla chodu školy nastavila v přehledně zpracovaných dokumentech. Roční plán na aktuální období vychází z analýzy výsledků loňského roku a zejména v oblasti podmínek stanovuje reálné kroky k jejich rozvoji. Vlastní hodnocení školy však není nastavené na souhrnné efektivní vyhodnocení kvality poskytovaného vzdělávání. Hodnocení tematických celků v jednotlivých třídách je dobře prováděno z hlediska cílů a přínosu dětem, chybí ale zásadní část – reflexe účinnosti metod a forem práce učitelek. Tato oblast evaluace není podchycena ani v hospitační činnosti ředitelky a není průkazně projednávána na pedagogické radě. Tím v MŠ není nastavena systematická metodická práce prosazující progresivní vzdělávací postupy, což se projevilo v průběhu inspekčních hospitací. Personální podmínky jsou pozitivní tím, že vedení školy podporuje vysokoškolské vzdělání učitelek. V době inspekce byly z celkového počtu sedmi pedagogů tři absolventky VŠ a dvě studující. Vysokoškolské či vyšší odborné vzdělání mají i čtyři asistentky pedagoga. Pedagogické pracovnice jsou vedeny k sebehodnocení, které je otevřené, s velkou mírou objektivity, avšak ředitelka s těmito výstupy dále nepracuje. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zpracován kvalitně, avšak účast na vzdělávacích seminářích je nevyrovnaná a pouze v jedné třídě měla pozitivní dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Ze zápisů jednání pedagogické rady i z celkového klimatu vyplývá, že v MŠ jsou nastaveny mechanismy umožňující participaci zaměstnanců na činnosti školy. Učitelky spolupracují zejména při pořádání četných nadstandardních aktivit školy. Jejich rozpis přímé pedagogické činnosti v jednotlivých třídách však nepodporuje tzv. „překrývání úvazků“, tj. souběžnou práci dvou pedagogů při hlavních řízených činnostech umožňující efektivnější spolupráci při plánování a vedení pedagogického procesu.

Vynikající materiální předpoklady plně umožňují naplňování ŠVP. Škola je moderní a podle minimální úrazovosti i bezpečná, zařízena a vybavena tak, aby poskytovala estetické, podnětné a funkční prostředí pro všechny děti. Bohatý materiální fond byl při hospitacích příkladně využit jen ve speciální třídě, v ostatních byla věcná podpora vzdělávání jen průměrná. Ředitelka je aktivní v hledání zdrojů k dalšímu zkvalitňování věcných podmínek. K financování činností školy byly v hodnoceném období použity finanční prostředky z různých zdrojů. Hlavním zdrojem byly finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, dotace ze státního rozpočtu z rozvojových projektů MŠMT (Zvýšení platů pracovníků regionálního školství, Zvýšení odměňování pracovníků regionálního školství v roce 2015) a příspěvek zřizovatele na zajištění provozu, opravy a obnovu majetku. V menší míře se škole daří získávat sponzorské dary.

Stravování dětí a zaměstnanců školy zajišťuje školní jídelna umístěná v budově mateřské školy. Dětem byly poskytovány přesnídávky, obědy a svačiny včetně nápojů k zajištění celodenního pitného režimu. Strávníkům je nabízena pestrá strava, nedochází k častému opakování stejných jídel. Děti se stravovaly v příjemném prostředí tříd, dohled při výdeji jídel byl v době kontroly zajištěn.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň, oblast metodického vedení pedagogů vyžaduje zlepšení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Třídní plánování navazuje na ŠVP, ale nestanovuje očekávané či konkretizované výstupy, čímž plně neodpovídá požadavkům RVP na systematické směřování k jejich naplnění. To se odrazilo v pohospitačních rozhovorech při hodnocení průběhu vzdělávání, kdy učitelky často jen intuitivně dokázaly vymezovat, k jakým výstupům děti docházely.

Průběh sledovaného předškolního vzdělávání se vyznačoval nesjednocenou úrovní práce v jednotlivých třídách. Hlavní nedostatky spočívaly v nevyvážené době spontánních a řízených činností, v nepružné organizaci tzv. režimových momentů a v užívání málo tvořivých metod práce. Některým učitelkám se nepodařilo uplatnit vnitřní motivaci, a tím děti lépe zaktivizovat k hlubším prožitkům a efektivnějšímu učení. Ve dvou třídách byly nabízeny činnosti, jejichž náročnost nebyla diferencovaná, čímž byly na nejstarší děti kladeny jednoduché požadavky. Tím se snižovala jejich uspokojenost z práce a vedla k živelným a hlučným projevům, které dosahovaly místy nepřiměřené rezonance. I když učitelky vhodně využívaly průběžného hodnocení, pro přílišnou délku řízených činností nezbyl čas na závěrečné shrnutí a sebehodnocení dětmi. Pozitivními jevy zjištěnými v jedné „běžné“ třídě byly podpora představivosti, přemýšlení experimentováním a kooperace v centrech aktivit, kde byly připraveny různě náročné aktivity rozvíjející předmatematickou gramotnost. Příkladnou úroveň vykazovala činnost speciální třídy. Efektivní, plně integrované předškolní vzdělávání bylo dobře plánováno, vedeno účinnými metodami a přispívalo k vysoké aktivitě dětí. Učitelka neustále děti podněcovala k vyjádření vlastních myšlenek, postojů a pocitů, velmi dobře reagovala na sníženou pozornost dětí a jejich specifické potřeby. Bylo patrné, že jsou zde nastolena jasná pravidla. Učitelka laskavě, ale důsledně trvala na jejich dodržování. Činnost organizovala plynule, s gradací a efektivním zakončením.

V průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu převažovala úroveň vyžadující zlepšení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Adekvátní výsledky dětí bylo možno hodnotit pouze tam, kde dostaly příležitost přemýšlet, vyjadřovat se, spolupracovat. Předčasným ukončováním volných herních činností velká část dětí, které přicházely do MŠ později, neměla dostatečnou příležitost k rozvoji společných námětových či konstruktivních her, kde by se přirozeně učily a osvojovaly sociální kompetence. Celkově mohly též málo projevovaly vlastní aktivitu, vyjadřovat své nápady a postoje. Slabou stránkou je skutečnost, že většina dětí nemá upevněna pravidla chování, komunikace či stolování, která by samostatně akceptovala. Naopak dobře byly patrné jejich znalosti o přírodě, schopnost orientace v prostoru a správné vyvozování elementárních početních představ.

Ve speciální třídě byly děti spolupracující, zadané úkoly plnily s velkým zájmem a aktivitou. Přes řečové vady se bez ostychu velmi dobře vyjadřovaly v souvislých větách, dodržovaly pravidla rozhovoru, při komunikaci byly aktivní. Jsou zvyklé se sebehodnotit, hodnotit se vzájemně i formou barevných žetonů hodnotit vzdělávací nabídku – jaké aktivity je nejvíce zaujaly.

Dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky věnují učitelky intenzivní systematickou podporu denně v odpoledních hodinách. Rozsah délky této aktivity (13:00 – 14:00) a její zařazení v době bezprostředně po obědě ale neodpovídá přirozenému biorytmu a schopnosti předškolních dětí soustředit se.

Běžný program MŠ doplňují četné nadstandardní akce sportovní, kulturní a společenské. Do některých jsou vhodně zapojováni rodiče i veřejnost.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají úroveň vyžadující zlepšení.

Další zjištění

Součástí inspekce bylo tematické zjišťování kvality péče o zdravotně znevýhodněné děti.

a) speciální třída – skupinová integrace

Složení speciální třídy pro 10 dětí je heterogenní. Ve třídě pracuje v dopoledních hodinách stabilně jedna učitelka, která má vystudovaný tříletý obor speciální pedagogiky, dále jsou tu dvě asistentky pedagoga pro děti s kombinovaným postižením. Jejich spolupráce s učitelkou je plánovitá a v průběhu inspekce byla velmi efektivní. Prostředí třídy odpovídá potřebám dětí. Třída je prostorná, má oddělenou ložnici a je vybavena dostatkem hraček, herních komponentů a didaktických pomůcek. Při klidových činnostech rušivě působil hluk z vedlejší třídy. Každé pondělí dochází do třídy speciální pedagožka – logopedka, která provádí individuální logopedickou péči přímo ve třídě, nemá k dispozici logopedickou pracovnu. Pracovní materiál a zápisy o práci s dětmi si nosí s sebou. Logopedická prevence prováděná velmi kvalitně kmenovou učitelkou je součástí každodenního programu ve třídě a komplexně se zaměřuje na všechny faktory, které řeč ovlivňují. Ve skupinách i jednotlivě v krátkých vstupech učitelka rozvíjí u dětí artikulační obratnost, fonematické slyšení, slovní zásobu, schopnost vyjadřování.

b) individuální integrace

V dalších dvou třídách jsou integrovány dvě děti, kterým je poskytována péče podle individuálních vzdělávacích plánů („IVP“). Každé dítě má k dispozici asistentku pedagoga. Obě pracují podle týdenního plánu, který připravuje kmenová učitelka. Každý den vyhodnocují, zda byla činnost naplněna, a do jaké míry byla pro dítě efektivní. V jedné

třídě byla zjištěna nižší míra „pedagogického optimismu“ - pevného přesvědčení o účinnosti pedagogického působení, což může vycházet z cílů IVP, které jsou příliš ambiciózní, a nižší úrovni informovanosti asistentky o specifikách ne příliš běžného zdravotního postižení integrovaného dítěte.

Dokumentace mateřské školy

Na základě doporučení školských poradenských zařízení škola zpracovává IVP. IVP mají rozdílnou strukturu, ale obsahují všechny náležitosti uvedené ve vyhlášce (č. 73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a jsou velmi konkrétní. Někdy jsou však učitelkami nevhodně doplněny vlastní diagnostikou a opatřeními, které jdou nad rámec doporučení školského poradenského zařízení, a tím definují neadekvátní cíle. Asistentky každý den provádějí zápisy o plnění a zvládnutí realizovaných činností. Týdenní plány jsou na konci týdne vyhodnocovány učitelkou a asistentkou. Ze závěrů vyplývá další práce s dětmi tak, aby sledovala cíle určené v IVP. Pravidelně je zaznamenáván individuální posun každého dítěte.

Doporučení:

Zřídit koutek pro individuální logopedickou prevenci v klidném prostředí a optimálně vybavit (sezení pro děti, zrcadlo, pomůcky).

Nastavit užší spolupráci mezi logopedkou externistkou a učitelkou, která provádí logopedickou prevenci tak, aby byla učitelka přesně instruována, jakým způsobem má s dítětem pracovat. Zřídit každému dítěti osobní složku, která bude reflektovat dosavadní práci v oblasti rozvoje řeči.

Pro vyšší přehlednost sjednotit strukturu IVP. V IVP reagovat pouze na doporučení daná poradenským zařízením. Při definování cílů a navazujících činností v IVP využívat „metody malých kroků“. Vhodně doplnit plán DVPP - proškolení asistentů a učitelů v problematice Rettova syndromu, strukturované výuce, alternativních formách komunikace.

Závěry

Zásadním kladem je vytvoření adekvátních podpůrných opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které má škola vytvořeny nadstandardní personální podmínky. Práce speciální třídy je příkladem dobré praxe. Další silnou stránkou jsou prostorové a materiální podmínky umožňující naplňování ŠVP.

Zásadním nedostatkem je absence nastavení očekávaných výstupů v třídních vzdělávacích programech, čímž není doloženo naplňování vzdělávacího obsahu ŠVP.

Slabou stránkou je málo účinné pedagogické vedení, které by podporovalo důslednější inovaci metod a forem práce a vedlo k sjednocení progresivního pedagogického stylu ve všech třídách.

Návrhy na zlepšení stavu: zefektivnit třídní plánování, zintenzivnit metodickou práci, zpružnit denní režim a akceptovat výše uvedená doporučení odborníka na vzdělávání zdravotně postižených dětí.

Hodnocení vývoje: od minulé inspekce byla zvýšena kapacita MŠ a otevřena čtvrtá, speciální třída, byly přijaty nové učitelky a asistentky pedagoga. Stávající budova školy byla zbourána a vystavěna škola nová, zcela nově vybavená. Tím se výrazně zlepšily materiální podmínky. Zlepšena byla kvalita vedení dokumentace školy, avšak dílčí rizika v efektivitě průběhu předškolního vzdělávání přetrvávají.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 31. 8. 2016 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná Městem Poběžovice s účinností od 1. 1. 2003 včetně Dodatků č. 1 – 4 a Přílohy č. 1
2. Poslední Výpis správního rozhodnutí o změně v rejstříku škola š školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje, čj. ŠMS/11717/13 s účinností od 1. 12. 2013
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 12. 2. 2016
4. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2015
5. Výkaz o ředitelství R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2015
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Duhová cesta“ vydaný ředitelkou s platností od 1. 9. 2015
7. Koncepce MŠ, Roční plán pro školní rok 2015/2016
8. Minimální program prevence sociálně patologických jevů
9. Projekt environmentální výchovy Čtyřlístek, projekt přeshraniční spolupráce Tkanička
10. Jmenování ředitelky školy, vydalo Město Poběžovice s účinností od 1. 4. 2004, potvrzení ve funkci s účinností od 1. 8. 2012
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, Certifikáty z navštívených seminářů od školního roku 2015
12. Doklady odborné kvalifikace pedagogů
13. Školní řád vydaný ředitelkou školy s účinností od 1. 9. 2007, poslední aktualizace k 1. 9. 2015
14. Kniha úrazů – záznamy za školní rok 2013/2014 až 2015/2016
15. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání
16. Souhlas se zřízením funkce asistentů pedagoga, vydal Krajský úřad Plzeňského kraje ze dne 21. 7. 2015, 20. 11. 2015
17. Souhlas se zřízením speciální třídy, vydal Krajský úřad Plzeňského kraje dne 13. 8. 2015
18. Povolení výjimky z počtu dětí v jedné třídě pro školní rok 2015/2016, vydalo Město Poběžovice 6. 10. 2015
19. Školní matrika (Žádost zákonných zástupců, Evidenční list, Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání 84x, Rozhodnutí o odkladu školní docházky 2x, dokumentace integrovaných dětí včetně individuálních vzdělávacích plánů 12x)

20. Hodnocení individuálního rozvoje dětí
21. Záznamy hospitační činnosti ředitelky od roku 2015
22. Záznamy z jednání pedagogické rady od roku 2015
23. Třídní vzdělávací programy
24. Třídní knihy
25. Přehled docházky dětí - školní rok 2015/2016
26. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2014/2015, Autoevaluační dotazníky učitelek
27. Pracovní náplň zaměstnanců, rozpis přímé pedagogické činnosti
28. Účetní doklady za rok 2015
29. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12.2015, Rozvaha, Příloha
30. Přehled nákladů na učebnice, učební pomůcky, školní potřeby, na školení a vzdělání, na ICT za rok 2015
31. Dokumentace týkající se školního stravování za období od září 2015 do data inspekční činnosti
32. Inspekční zpráva čj. ČŠI-1204/07-04 z 29. června 2007

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Ivana Bartošová, školní inspektorka

Bartošová v. r.

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Brabcová v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Holopírková v. r.

Mgr. Zuzana Týnková, odborník na vzdělávání
zdravotně postižených

Týnková v. r.

V Plzni 14. května 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lenka Pekárová, ředitelka školy

Pekárová v. r.

V Poběžovicích 26. 5. 2016